

2021 m. Ekonomikos ir verslo olimpiada	Regioninis etapas.
II užduotis. Ekonomikos ir verslo žinių testas	(Iš viso 30 balų)
Apibraukite <u>vieną teisingą atsakymą</u> ir įrašykite teisingą atsakymą į testo pabaigoje esančią lentelę (kiekvienas teisingas atsakymas vertinamas 1 balu)	
REGISTRACIJOS NR. (kodas) _____	

1. Asmuo, kuris pradeda verslą siekdamas gaminti visiškai naują produktą rinkoje, vadinamas:
 - a. Verslininku
 - b. Vadybininku
 - c. Biurokratu
 - d. Gamintoju

2. Jeigu mieste labai sparčiai išauga skirtingų greito maisto restoranų skaičius, tai greičiausiai:
 - a. kainos mažės ir aptarnavimo kokybė gerės
 - b. niekas nepasikeis
 - c. kainos augs ir aptarnavimo kokybė augs
 - d. kainos mažės ir aptarnavimo kokybė prastės

3. Jeigu jautienos kaina padvigubėtų, o vištienos kaina nepasikeistų, tai labiausiai tikėtina, kad žmonės pirktų:
 - a. mažiau vištienos ir daugiau jautienos
 - b. daugiau vištienos ir mažiau jautienos
 - c. tiek pat vištienos ir jautienos kaip ir anksčiau
 - d. mažiau jautienos ir vištienos negu anksčiau.

4. Jeigu JAV valdžia uždraudžia automobilių importą iš šalies X, kam tai bus palanku?
 - a. vartotojams JAV
 - b. automobilių gamintojams šalyje X
 - c. niekam, nes užsienio prekybos ribojimas niekam nebūna palankus.
 - d. automobilių gamintojams JAV

5. Lietuvos ekonomikoje, nuo ko priklauso, kiek bus pagaminta prekių ir paslaugų?
- pirkėjų ir gamintojų
 - pirkėjų, gamintojų ir valdžios**
 - pirkėjų ir valdžios
 - gamintojų ir valdžios
6. Lukas iš banko pasiskolino 10000 eurų. Kai atėjo laikas grąžinti skolą, Lukas bankui sumokėjo 10400 eurų. Kas yra tie papildomai sumokėti 400 eurų?
- paskolos užstatas
 - perkamoji pinigų galia
 - palūkanų normos**
 - infliacija, dėl kurios nuvertėjo pinigai
7. Kuris iš žemiau pateiktų veiksmų atspindi žmogiškojo kapitalo didinimą?
- Lina apmoko savo įmonės darbuotojus dirbti naują kompiuterinę programą.**
 - Kristupas pasamdo tris papildomus darbuotojus į savo įmonę.
 - Pasvalyje atidaromi nauji senelių globos namai.
 - Diana pradeda ieškoti programuotojos darbo.
8. Kuriems iš išvardintų situacija pagerėtų, jeigu šalyje būtų aukštesnė infliacija?
- Žmonėms, kurie gauna pastovias pajamas.
 - Bankams, kurie paskolino lėšas už fiksuotas palūkanas.
 - Infliacija niekam nėra naudinga.
 - Žmonėms, kurie turi paskolas su fiksuotomis palūkanų normomis.**
9. Kurioje šalyje BVP vienam gyventojui yra didžiausias?
- Japonijoje
 - JAV
 - Kinijoje
 - Liuksemburge**
10. Kurioje iš ES šalių euras nėra oficiali šalies valiuta?
- Didžioji Britanija
 - Danija**
 - Slovakija
 - Visose ES šalyse euras yra oficiali valiuta

11. Kai asmuo nuomojasi butą, kas gauna naudą iš to?

- a. Asmuo, kuris nuomoja butą.
- b. Naudos niekas negauna.
- c. Tiek butą nuomojantis, tiek jį besinuojantis asmenys.**
- d. Asmuo, kuris nuomojasi butą.

12. Kai šalies valdžios išlaidos yra didesnės nei mokestinės pajamos, tas skirtumas vadinamas:

- a. biudžeto perteklius
- b. biudžeto deficitas**
- c. valstybės skola
- d. biudžeto trūkumas

13. Kuri iš pateiktų situacijų turėtų paskatinti inovacijų kompiuterių pramonėje kūrimą?

- a. Valstybinio reguliavimo kompiuterių pramonėje didinimas.
- b. Nė viena iš situacijų.
- c. Naujų išradimų kompiuterių pramonėje apmokestinimas.
- d. Investicijų į tyrimus ir plėtrą kompiuterių pramonėje skatinimas**

14. Kuris iš teiginių apie pinigų funkcijas yra neteisingas?

- a. Pinigai palengvina prekybą prekėmis ir paslaugomis.
- b. Pinigai išlaiko vertę infliacijos metu.**
- c. Pinigai padeda išreikšti vertę.
- d. Pinigai palengvina taupymą.

15. Kokią dalį savo pajamų rekomenduoja atsidėti santaupoms kiekvieną mėnesį?

- a. 10 proc.**
- b. 2 proc.
- c. Kuo įmanoma daugiau.
- d. Tokios rekomendacijos nėra.

16. Produktyvumas matuojamas dviejų rodiklių santykiu. Kokių?

- a. Visi variantai teisingi
- b. išėigos ir išteklių
- c. pridėtinės vertės ir užimtumo**
- d. kapitalo ir darbo

17. Kuri kreivė rodo tą patį naudingumo lygį?

- a. izokvantė
- b. naudingumo funkcija
- c. gamybos funkcija
- d. abejingumo kreivė**

18. Kuris iš pateiktų nėra trumpalaikis turtas?

- a. Atsargos
- b. Gautinos sumos
- c. Grynieji pinigai
- d. Visi atsakymai neteisingi**

19. Jeigu euro kursas krenta, vadinasi Lietuvoje:

- a. Importuotų prekių kainos mažėja
- b. Visų prekių kainos didėja
- c. Eksportuotų prekių kainos mažėja**
- d. Visų prekių kainos mažėja

20. Procesas, apimantis būsimų pajamų ir išlaidų projektavimą, organizavimą, stebėjimą ir kontrolę, vadinamas:

- a. Asmeniniais finansais
- b. Pinigų valdymu
- c. Investavimu
- d. Biudžetavimu**

21. Verslumas yra:

- a. pradiniai įnašai, pradedant verslą.
- b. gamtiniai ištekliai, darbo jėga, kapitalas.
- c. rizika, kūrybiškumas, iniciatyvumas.**
- d. vadovavimo ir organizavimo gebėjimai.

22. Sandorių kaštai pirkėjo požiūriu:

- a. Sugaištas laikas prekei įsigyti**
- b. Derybų kaštai
- c. Komplekto sudarymo kaštai
- d. Informacijos paieškos kaštai

23. Mano senelis, kuriam 61 m., jau kuris laikas neturi darbo. Jam sunkiai sekasi susirasti naują darbą, nes niekas nenori jo samdyti dėl jo amžiaus. Šių metų liepos 26 d. jis nusprendė išeiti į priešlaikinę pensiją ir nuo to laiko darbo nebeieško. Kaip mano senelio sprendimas pakeitė nedarbo lygį šalyje?

- a. Padidino
- b. Nepakeitė
- c. Atsakymas priklauso nuo to, ar jis buvo registruotas Darbo biržoje
- d. **Sumažino**

24. Kokie yra pagrindiniai bet kokios įmonės finansiniai tikslai?

- a. **Likvidumas, pelningumas, stabilumas**
- b. Likvidumas, efektyvumas, galia
- c. Efektyvumas, galia, sėkmė
- d. Efektyvumas, stiprybė, lankstumas

25. Daug verslų žlunga dėl kapitalo nepakankamumo. Kapitalo nepakankamumas šiuo atveju reiškia _____ trūkumą.

- a. darbuotojų
- b. atsidavimo
- c. reklamos
- d. **lėšų**

26. Koks yra nuosavo verslo turėjimo trūkumas?

- a. Lankstus darbo grafikas
- b. Mažesni mokami mokesčiai
- c. **Nepastovios pajamos**
- d. Asmeninis pasitenkinimas

27. Jeigu šalies valdžia nustato būsto nuomos kainos lubas, kas turėtų nutikti ekonomikoje?

- a. **Bus mažiau butų, kuriuos siūloma išsinuomot.**
- b. Bus daugiau butų, kuriuos siūloma išsinuomot.
- c. Būtų nuomos pasiūla nepasikeis.
- d. Būsto nuomos kaina turėtų sumažėti.

28. Rinka, kurioje veikia daug panašius produktus gaminančių įmonių, vadinama:

- a. oligopolija
- b. monopolinė konkurencija
- c. **tobula konkurencija**
- d. monopolija

29. Namų ūkių santaupos ir vartojimas labiausiai priklauso nuo:

- a. palūkanų normų
- b. valiutos kurso
- c. pajamų**
- d. mokesčių

30. Jeigu vidutiniai fiksuoti kaštai mažėja, tai ir:

- a. vidutiniai kintamieji kaštai turėtų didėti
- b. bendrieji vidutiniai kaštai turėtų mažėti**
- c. ribiniai kaštai turėtų mažėti
- d. vidutiniai kintamieji kaštai turėtų mažėti

Testo atsakymų lentelė

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
A	A	B	D	B	C	A	D	D	B
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
C	B	D	B	A	C	D	D	C	D
21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
C	A	D	A	D	C	A	C	C	B

2021 m. Ekonomikos ir verslo olimpiada	Regioninis etapas.
II užduotis. Ekonomikos ir verslo žinių testas	(Iš viso 30 balų)
Apibraukite <u>vieną teisingą atsakymą</u> ir įrašykite teisingą atsakymą į testo pabaigoje esančią lentelę (kiekvienas teisingas atsakymas vertinamas 1 balu)	
REGISTRACIJOS NR. (kodas) _____	

1. Asmuo, kuris pradeda verslą siekdamas gaminti visiškai naują produktą rinkoje, vadinamas:

- a. Verslininku
- b. Vadybininku
- c. Biurokratu
- d. Gamintoju

2. Jeigu mieste labai sparčiai išauga skirtingų greito maisto restoranų skaičius, tai greičiausiai:

- a. kainos mažės ir aptarnavimo kokybė gerės
- b. niekas nepasikeis
- c. kainos augs ir aptarnavimo kokybė augs
- d. kainos mažės ir aptarnavimo kokybė prastės

3. Jeigu jautienos kaina padvigubėtų, o vištienos kaina nepasikeistų, tai labiausiai tikėtina, kad žmonės pirktų:

- a. mažiau vištienos ir daugiau jautienos
- b. daugiau vištienos ir mažiau jautienos
- c. tiek pat vištienos ir jautienos kaip ir anksčiau
- d. mažiau jautienos ir vištienos negu anksčiau.

4. Jeigu JAV valdžia uždraudžia automobilių importą iš šalies X, kam tai bus palanku?

- a. vartotojams JAV
- b. automobilių gamintojams šalyje X
- c. niekam, nes užsienio prekybos ribojimas niekam nebūna palankus.
- d. automobilių gamintojams JAV

5. Lietuvos ekonomikoje, nuo ko priklauso, kiek bus pagaminta prekių ir paslaugų?

- a. pirkėjų ir gamintojų
- b. pirkėjų, gamintojų ir valdžios
- c. pirkėjų ir valdžios
- d. gamintojų ir valdžios

6. Lukas iš banko pasiskolino 10000 eurų. Kai atėjo laikas gražinti skolą, Lukas bankui sumokėjo 10400 eurų. Kas yra tie papildomai sumokėti 400 eurų?

- a. paskolos užstatas
- b. perkamoji pinigų galia
- c. palūkanų normos
- d. infliacija, dėl kurios nuvertėjo pinigai

7. Kuris iš žemiau pateiktų veiksmų atspindi žmogiškojo kapitalo didinimą?

- a. Lina apmoko savo įmonės darbuotojus dirbti naują kompiuterinę programą.
- b. Kristupas pasamdo tris papildomus darbuotojus į savo įmonę.
- c. Pasvalyje atidaromi nauji senelių globos namai.
- d. Diana pradeda ieškoti programuotojos darbo.

8. Kuriems iš išvardintų situacija pagerėtų, jeigu šalyje būtų aukštesnė infliacija?

- a. Žmonėms, kurie gauna pastovias pajamas.
- b. Bankams, kurie paskolino lėšas už fiksuotas palūkanas.
- c. Infliacija niekam nėra naudinga.
- d. Žmonėms, kurie turi paskolas su fiksuotomis palūkanų normomis.

9. Kurioje šalyje BVP vienam gyventojui yra didžiausias?

- a. Japonijoje
- b. JAV
- c. Kinijoje
- d. Liuksemburge

10. Kurioje iš ES šalių euras nėra oficiali šalies valiuta?

- a. Didžioji Britanija
- b. Danija
- c. Slovakija
- d. Visose ES šalyse euras yra oficiali valiuta

11. Kai asmuo nuomojasi butą, kas gauna naudą iš to?

- a. Asmuo, kuris nuomoja butą.
- b. Naudos niekas negauna.
- c. Tiek butą nuomojantis, tiek jį besinuomojantis asmenys.
- d. Asmuo, kuris nuomojasi butą.

12. Kai šalies valdžios išlaidos yra didesnės nei mokestinės pajamos, tas skirtumas vadinamas:

- a. biudžeto perteklius
- b. biudžeto deficitas
- c. valstybės skola
- d. biudžeto trūkumas

13. Kuri iš pateiktų situacijų turėtų paskatinti inovacijų kompiuterių pramonėje kūrimą?

- a. Valstybinio reguliavimo kompiuterių pramonėje didinimas.
- b. Nė viena iš situacijų.
- c. Naujų išradimų kompiuterių pramonėje apmokestinimas.
- d. Investicijų į tyrimus ir plėtrą kompiuterių pramonėje skatinimas

14. Kuris iš teiginių apie pinigų funkcijas yra neteisingas?

- a. Pinigai palengvina prekybą prekėmis ir paslaugomis.
- b. Pinigai išlaiko vertę infliacijos metu.
- c. Pinigai padeda išreikšti vertę.
- d. Pinigai palengvina taupymą.

15. Kokią dalį savo pajamų rekomenduoja atsidėti santaupoms kiekvieną mėnesį?

- a. 10 proc.
- b. 2 proc.
- c. Kuo įmanoma daugiau.
- d. Tokios rekomendacijos nėra.

16. Produktyvumas matuojamas dviejų rodiklių santykiu. Kokių?

- a. Visi variantai teisingi
- b. išėigos ir išteklių
- c. pridėtinės vertės ir užimtumo
- d. kapitalo ir darbo

17. Kuri kreivė rodo tą patį naudingumo lygį?

- a. izokvantė
- b. naudingumo funkcija
- c. gamybos funkcija
- d. abejingumo kreivė

18. Kuris iš pateiktų nėra trumpalaikis turtas?

- a. Atsargos
- b. Gautinos sumos
- c. Grynieji pinigai
- d. Visi atsakymai neteisingi

19. Jeigu euro kursas krenta, vadinasi Lietuvoje:

- a. Importuotų prekių kainos mažėja
- b. Visų prekių kainos didėja
- c. Eksportuotų prekių kainos mažėja
- d. Visų prekių kainos mažėja

20. Procesas, apimantis būsimų pajamų ir išlaidų projektavimą, organizavimą, stebėjimą ir kontrolę, vadinamas:

- a. Asmeniniais finansais
- b. Pinigų valdymu
- c. Investavimu
- d. Biudžetavimu

21. Verslumas yra:

- a. pradiniai įnašai, pradedant verslą.
- b. gamtiniai ištekliai, darbo jėga, kapitalas.
- c. rizika, kūrybiškumas, iniciatyvumas.
- d. vadovavimo ir organizavimo gebėjimai.

22. Sandorių kaštai pirkėjo požiūriu:

- a. Sugaištas laikas prekei įsigyti
- b. Derybų kaštai
- c. Komplekto sudarymo kaštai
- d. Informacijos paieškos kaštai

23. Mano senelis, kuriam 61 m., jau kuris laikas neturi darbo. Jam sunkiai sekasi susirasti naują darbą, nes niekas nenori jo samdyti dėl jo amžiaus. Šių metų liepos 26 d. jis nusprendė išeiti į priešlaikinę pensiją ir nuo to laiko darbo nebeieško. Kaip mano senelio sprendimas pakeitė nedarbo lygį šalyje?

- a. Padidino
- b. Nepakeitė
- c. Atsakymas priklauso nuo to, ar jis buvo registruotas Darbo biržoje
- d. Sumažino

24. Kokie yra pagrindiniai bet kokios įmonės finansiniai tikslai?

- a. Likvidumas, pelningumas, stabilumas
- b. Likvidumas, efektyvumas, galia
- c. Efektyvumas, galia, sėkmė
- d. Efektyvumas, stiprybė, lankstumas

25. Daug verslų žlunga dėl kapitalo nepakankamumo. Kapitalo nepakankamumas šiuo atveju reiškia _____ trūkumą.

- a. darbuotojų
- b. atsidavimo
- c. reklamos
- d. lėšų

26. Koks yra nuosavo verslo turėjimo trūkumas?

- a. Lankstus darbo grafikas
- b. Mažesni mokami mokesčiai
- c. Nepastovios pajamos
- d. Asmeninis pasitenkinimas

27. Jeigu šalies valdžia nustato būsto nuomos kainos lubas, kas turėtų nutikti ekonomikoje?

- a. Bus mažiau butų, kuriuos siūloma išsinuomot.
- b. Bus daugiau butų, kuriuos siūloma išsinuomot.
- c. Butų nuomos pasiūla nepasikeis.
- d. Būsto nuomos kaina turėtų sumažėti.

28. Rinka, kurioje veikia daug panašius produktus gaminančių įmonių, vadinama:

- a. oligopolija
- b. monopolinė konkurencija
- c. tobula konkurencija
- d. monopolija

2021 m. Ekonomikos ir verslo olimpiada

I užduotis. Uždaviniai

(1 uždavinys po 15 balų, 4 uždaviniai po 10 balų, 3 uždaviniai po 5 balus)

Būtina pateikti uždavinių sprendimus.

Regioninis etapas.

(Iš viso 70 balų)

Registracijos Nr. (kodas) _____

1 uždavinys: (*Šis uždavinys vertinamas 15 balų*)

Prekės paklausos funkcija, kuri aprašo kiekio (q) priklausomybę nuo prekės kainos (p), yra: $q(p)=52,5-0,5p$. Vienintelės rinkoje veikiančios įmonės kaštų funkcija: $C(q)=5q$.

Apskaičiuokite prekės kiekį ir kainą, kurie maksimizuos monopolijos pelną.

Sprendimas

1. Užsirašome pelno funkciją:

$$\pi = q * p - C$$

$$\pi = (52,5 - 0,5p)p - 5q$$

2. Vietoje kiekio kintamojo q įstatome jo f -ją iš paklausos ir susipaprastiname funkciją:

$$\pi = (52,5 - 0,5p)p - 5(52,5 - 0,5p)$$

$$\pi = 52,5p - 0,5p^2 - 262,5 + 2,5p$$

$$\pi = -0,5p^2 + 55p - 262,5$$

3. Siekiant maksimizuoti pelną, sprendžiame funkcijos optimizavimo uždavinį. Skaičiuojame pelno išvestinę p atžvilgiu ir prisilyginam ją 0:

$$2(-0,5)p + 55 = 0$$

$$-p + 55 = 0$$

4. Ir išsprendžiame lygtį:

$$p = 55$$

5. Turėdami kainą, apskaičiuojame kiekį:

$$q = 52,5 - 0,5 * 55 = 25$$

Atsakymas: kaina (p) 55, o kiekis (q) 25 vnt.

2 uždavinys: (*Šis uždavinys vertinamas 10 balų*)

Robertas ir Mikas yra du negyvenamos salos gyventojai. Vienintelis galimas maistas saloje yra žuvis ir kokoso riešutai. Robertas per dieną gali pagauti 6 žuvis arba nuskinti 8 kokoso riešutus. Mikas gali pagauti 5 žuvis arba nuskinti 5 kokoso riešutus per dieną. Abiejų ribiniai žuvies gaudymo kaštai kokoso riešutų atžvilgiu yra pastovūs.

- a) Kuris iš jų, Robertas ar Mikas, turi absoliutų pranašumą? Paašškinkite.
- b) Apskaičiuokite abiejų žuvies gaudymo alternatyviuosius kaštus (kokosų atžvilgiu). Kuris iš gyventojų turi santykinį pranašumą žuvies gaudyme?

Sprendimas

1. Absoliutų pranašumą turi Robertas, nes per tą patį laiką gali ir daugiau žuvies pagauti, ir daugiau kokoso riešutų nuskinti negu Mikas.
2. Roberto žuvies gaudymo alternatyvieji kaštai bus:
$$\frac{8}{6} = 1.33 \text{ kokoso už } 1 \text{ žuvį}$$
3. Miko žuvies gaudymo alternatyvieji kaštai bus:
$$\frac{5}{5} = 1 \text{ kokosas už } 1 \text{ žuvį}$$
4. Santykinį pranašumą žuvies gaudyme turi Mikas, nes jo alternatyvieji kaštai yra mažesni.

Atsakymas: 1. Robertas. 2. 1.33 ir 1 kokosas už žuvį. Santykinį pranašumą žuvies gaudyme turi Mikas.

3 uždavinys: (*Šis uždavinys vertinamas 10 balų*)

Čia yra duomenys apie viešojo transporto kainą ir paklausą. Kai kaina yra 2 eurai už kelionę, važiuoja 14000 žmonių per dieną. Kai kaina yra 3 eurai už kelionę, važiuoja 10000 žmonių per dieną.

- Remiantis pateikta informacija apskaičiuokite paklausos elastingumą, kai kaina sumažėja nuo 3 eurų iki 2 eurų už kelionę.
- Remiantis nustatytu elastingumu apskaičiuokite, kiek dar savivaldybė turėtų sumažinti kelionės kainą, kad paklausa padidėtų papildomais 5 proc.

Sprendimas

- Paklausos elastingumas apskaičiuojamas formule:

$$E = \frac{\Delta Q\%}{\Delta P\%}$$

Apskaičiuojame paklausos ir kainos pokytį procentais:

$$\Delta Q\% = \frac{14000 - 10000}{10000} * 100\% = 40\%$$

$$\Delta P\% = \frac{2 - 3}{3} * 100\% = -33\%$$

Apskaičiuojame paklausos elastingumą:

$$E = \frac{40\%}{-33\%} = -1.2$$

- Apskaičiuojame reikiamą kainos pokytį naudojantis ta pačia elastingumo formule:

$$\Delta P\% = \frac{\Delta Q\%}{E}$$

$$\Delta P\% = \frac{5\%}{-1.2} = 4.17\%$$

Atsakymai: 1. E=-1.2; 2. Kaina turėtų būti sumažinama 4,17 proc.

4 uždavinys: (Šis uždavinys vertinamas 5 balais)

Ar teisingi žemiau pateikti teiginiai? (įrašykite TAIP arba NE)

Socialinio verslo pagrindinis tikslas nėra pelnas.	
Pagrindinė sėkmingo verslaus žmogaus savybė yra kūrybiškumas	
Verslininkas priverčia žmones pirkti tai, ko jiems nereikia	
Verslumas yra įgimta savybė, kurios išsiugdyti negalima	
Verslumas susijęs tik su naujo verslo pradžia ir nesusijęs su jau egzistuojančiu verslu	

Atsakymas:

Socialinio verslo pagrindinis tikslas nėra pelnas.	TAIP
Pagrindinė sėkmingo verslaus žmogaus savybė yra kūrybiškumas	TAIP
Verslininkas priverčia žmones pirkti tai, ko jiems nereikia	NE
Verslumas yra įgimta savybė, kurios išsiugdyti negalima	NE
Verslumas susijęs tik su naujo verslo pradžia ir nesusijęs su jau egzistuojančiu verslu	NE

5 uždavinys: (Šis uždavinys vertinamas 5 balais)

Koks kiekvieno asmens vaidmuo šalies darbo rinkoje? (pabraukite)

IT specialistas, kuris ką tik baigė kursus ir ieškosi darbo	Bedarbis Nedarbingas Neaktyvus Užimtasis
Moteris, kuri nedirba, nes augina mokyklinio amžiaus vaikus	Bedarbis Nedarbingas Neaktyvus Užimtasis
Vaikas 6 metų amžiaus	Bedarbis Nedarbingas Neaktyvus Užimtasis
Gimnazistas 18 metų amžiaus, kuris dar nebaigė mokyklos, bet niekur nedirba	Bedarbis Nedarbingas Neaktyvus Užimtasis
Individualia veikla užsiimanti kirpėja	Bedarbis Nedarbingas Neaktyvus Užimtasis

Atsakymas:

IT specialistas, kuris ką tik baigė kursus ir ieškosi darbo	Bedarbis
Moteris, kuri nedirba, nes augina mokyklinio amžiaus vaikus	Neaktyvus
Vaikas 6 metų amžiaus	Nedarbingas
Gimnazistas 18 metų amžiaus, kuris dar nebaigė mokyklos, bet niekur nedirba	Nedarbingas
Individualia veikla užsiimanti kirpėja	Užimtasis

6 uždavinys: (*Šis uždavinys vertinamas 10 balų*)

Vos baigęs mokyklą tu nusprendei taupyti kelionei aplink pasaulį. Paskaičiavai, kad iš karto tu galėsi atsidėti po 2 000 eurų per metus. Po 3 metų tavo pajamos turėtų padidėti, todėl galėsi atsidėti daugiau – po 5 000 eurų per metus. Taip turėtų tęstis 2 metus, o po to dar 2 metus iki kelionės nebeturėsi pakankamai pajamų taupymui. Manai, kad visą laikotarpį tavo atidedami pinigai turėtų duoti 10 proc. metinių palūkanų grąžą.

Apskaičiuok, kiek pinigų turėsi susitaupęs kelionei aplink pasaulį. (apvalink iki sveiko skaičiaus)

Sprendimas

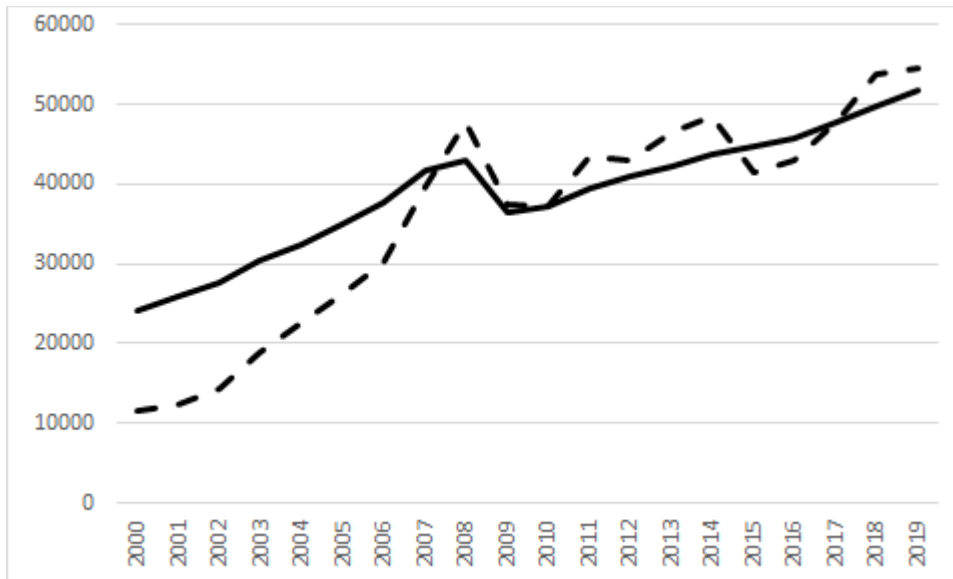
Apskaičiavimui naudojama sudėtinių palūkanų skaičiavimo formulė:

$$2000 \times (1 + 0.1)^7 + 2000 \times (1 + 0.1)^6 + 2000 \times (1 + 0.1)^5 + 5000 \times (1 + 0.1)^4 + 5000 \times (1 + 0.1)^3 = 3897 + 3547 + 3221 + 7321 + 6655 = 24637$$

Atsakymas: Turėsiu 24637 eurus.

7 uždavinys: (Šis uždavinys vertinamas 10 balų)

Paveiksle pavaizduotas nominalusis ir realusis Lietuvos BVP.

Remiantis grafiku atsakykite į klausimus:

- Kodėl skiriasi nominalusis ir realusis BVP?
- Kuri linija (vientisa ir brūkšninė) kurį BVP rodo? (Realusis BVP apskaičiuotas naudojant 2007 m. kainas)
- Kaip paaiškintumėt skirtumą tarp realaus ir nominalaus BVP iki 2007 m. ir kaip - 2016-2017 m.?

Atsakymas:

- Nominalusis ir realusis BVP skiriasi dėl kainų, kurios naudojamos jiems apskaičiuoti. Nominaliam BVP naudojamos einamosios kainos, o realiam – fiksuotos.
- Vientisa linija – realusis BVP. Brūkšninė linija – nominalusis BVP.
- Iki 2007 m. atotrūkis yra dėl skaičiavimo, nes apskaičiuojant realų BVP naudojamos 2007 m. kainos, kurios aukštesnės nei einamosios kainos 2000 – 2006 m. laikotarpiu. 2016 – 2017 m. atotrūkis yra atsiradęs dėl defliacijos – kainų mažėjimo, todėl nominalus BVP buvo mažesnis už realų, kuris apskaičiuotas 2007 m. kainomis.

8 uždavinys: (*Šis uždavinys vertinamas 5 balais*)

Kurią prekių ir paslaugų rinkos pusę - paklausą ar pasiūlą - atspindi kiekvienas teiginys? (pažymėkite varnele teisingą atsakymą)

Šalyje padidėjo gimstamumas	Paklausa	Pasiūla
Įsidarbinimo perspektyvos ateityje tapo labai miglotos	Paklausa	Pasiūla
Atsidarė nauja ledo arena	Paklausa	Pasiūla
Pakilo žaliavinio pieno kaina	Paklausa	Pasiūla
Sumažintas asmenų pajamų mokestis	Paklausa	Pasiūla

Atsakymas:

Šalyje padidėjo gimstamumas	Paklausa V	Pasiūla
Įsidarbinimo perspektyvos ateityje tapo labai miglotos	Paklausa V	Pasiūla
Atsidarė nauja ledo arena	Paklausa	Pasiūla V
Pakilo žaliavinio pieno kaina	Paklausa	Pasiūla V
Sumažintas asmenų pajamų mokestis	Paklausa V	Pasiūla

2021 m. Ekonomikos ir verslo olimpiada

I užduotis. Uždaviniai

(1 uždavinys po 15 balų, 4 uždaviniai po 10 balų, 3 uždaviniai po 5 balus)

Būtina pateikti uždavinių sprendimus.

Regioninis etapas.

(Iš viso 70 balų)

Registracijos Nr. (kodas) _____

1 uždavinys: (*Šis uždavinys vertinamas 15 balų*)

Prekės paklausos funkcija, kuri aprašo kiekio (q) priklausomybę nuo prekės kainos (p), yra: $q(p)=52,5-0,5p$. Vienintelės rinkoje veikiančios įmonės kaštų funkcija: $C(q)=5q$.

Apskaičiuokite prekės kiekį ir kainą, kurie maksimizuos monopolijos pelną.

2 uždavinys: (*Šis uždavinys vertinamas 10 balų*)

Robertas ir Mikas yra du negyvenamos salos gyventojai. Vienintelis galimas maistas saloje yra žuvis ir kokoso riešutai. Robertas per dieną gali pagauti 6 žuvis arba nuskinti 8 kokoso riešutus. Mikas gali pagauti 5 žuvis arba nuskinti 5 kokoso riešutus per dieną. Abiejų ribiniai žuvies gaudymo kaštai kokoso riešutų atžvilgiu yra pastovūs.

- a) Kuris iš jų, Robertas ar Mikas, turi absoliutų pranašumą? Paašškinkite.
- b) Apskaičiuokite abiejų žuvies gaudymo alternatyviuosius kaštus (kokosų atžvilgiu). Kuris iš gyventojų turi santykinį pranašumą žuvies gaudyme?

3 uždavinys: (*Šis uždavinys vertinamas 10 balų*)

Čia yra duomenys apie viešojo transporto kainą ir paklausą. Kai kaina yra 2 eurai už kelionę, važiuoja 14000 žmonių per dieną. Kai kaina yra 3 eurai už kelionę, važiuoja 10000 žmonių per dieną.

- a) Remiantis pateikta informacija apskaičiuokite paklausos elastingumą, kai kaina sumažėja nuo 3 eurų iki 2 eurų už kelionę.
- b) Remiantis nustatytu elastingumu apskaičiuokite, kiek dar savivaldybė turėtų sumažinti kelionės kainą, kad paklausa padidėtų papildomais 5 proc.

4 uždavinys: (*Šis uždavinys vertinamas 5 balais*)

Ar teisingi žemiau pateikti teiginiai? (įrašykite TAIP arba NE)

Socialinio verslo pagrindinis tikslas nėra pelnas.	
Pagrindinė sėkmingo verslaus žmogaus savybė yra kūrybiškumas	
Verslininkas priverčia žmones pirkti tai, ko jiems nereikia	
Verslumas yra įgimta savybė, kurios išsiugdyti negalima	
Verslumas susijęs tik su naujo verslo pradžia ir nesusijęs su jau egzistuojančiu verslu	

5 uždavinys: (Šis uždavinys vertinamas 5 balais)

Koks kiekvieno asmens vaidmuo šalies darbo rinkoje? (pabraukite)

IT specialistas, kuris ką tik baigė kursus ir ieškosi darbo	Bedarbis Nedarbingas Neaktyvus Užimtasis
Moteris, kuri nedirba, nes augina mokyklinio amžiaus vaikus	Bedarbis Nedarbingas Neaktyvus Užimtasis
Vaikas 6 metų amžiaus	Bedarbis Nedarbingas Neaktyvus Užimtasis
Gimnazistas 18 metų amžiaus, kuris dar nebaigė mokyklos, bet niekur nedirba	Bedarbis Nedarbingas Neaktyvus Užimtasis
Individualia veikla užsiimanti kirpėja	Bedarbis Nedarbingas Neaktyvus Užimtasis

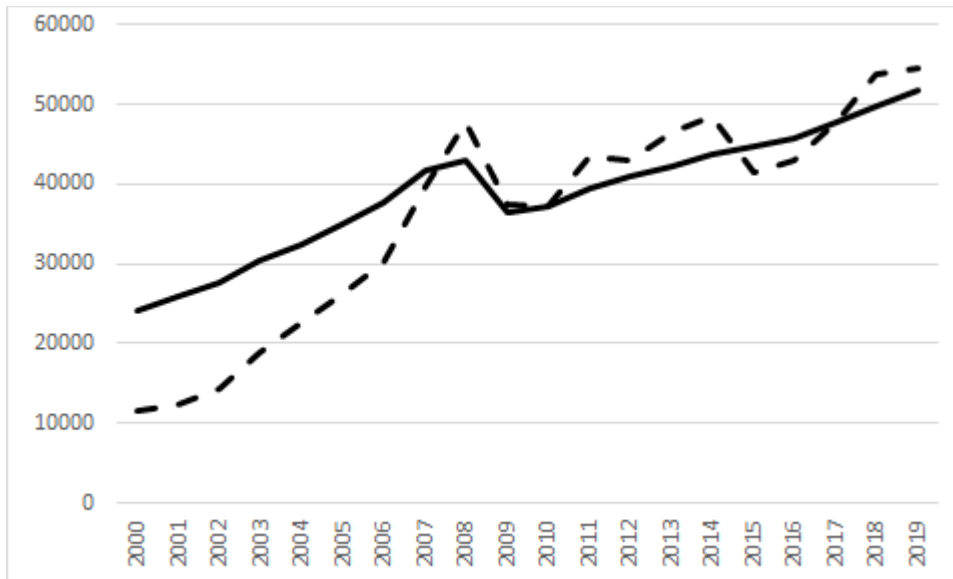
6 uždavinys: (*Šis uždavinys vertinamas 10 balų*)

Vos baigęs mokyklą tu nusprendei taupyti kelionei aplink pasaulį. Paskaičiavai, kad iš karto tu galėsi atsidėti po 2 000 eurų per metus. Po 3 metų tavo pajamos turėtų padidėti, todėl galėsi atsidėti daugiau – po 5 000 eurų per metus. Taip turėtų tęstis 2 metus, o po to dar 2 metus iki kelionės nebeturėsi pakankamai pajamų taupymui. Manai, kad visą laikotarpį tavo atidedami pinigai turėtų duoti 10 proc. metinių palūkanų grąžą.

Apskaičiuok, kiek pinigų turėsi susitaupęs kelionei aplink pasaulį. (apvalink iki sveiko skaičiaus)

7 uždavinys: (Šis uždavinys vertinamas 10 balų)

Paveiksle pavaizduotas nominalusis ir realusis Lietuvos BVP.

Remiantis grafiku atsakykite į klausimus:

- Kodėl skiriasi nominalusis ir realusis BVP?
- Kuri linija (vientisa ir brūkšninė) kurį BVP rodo? (Realusis BVP apskaičiuotas naudojant 2007 m. kainas)
- Kaip paaiškintumėt skirtumą tarp realaus ir nominalaus BVP iki 2007 m. ir kaip - 2016-2017 m.?

8 uždavinys: (*Šis uždavinys vertinamas 5 balais*)

Kurią prekių ir paslaugų rinkos pusę - paklausą ar pasiūlą - atspindi kiekvienas teiginys? (pažymėkite varnele teisingą atsakymą)

Šalyje padidėjo gimstamumas	Paklausa	Pasiūla
Įsidarbinimo perspektyvos ateityje tapo labai miglotos	Paklausa	Pasiūla
Atsidarė nauja ledo arena	Paklausa	Pasiūla
Pakilo žaliavinio pieno kaina	Paklausa	Pasiūla
Sumažintas asmenų pajamų mokestis	Paklausa	Pasiūla